

בבית המשפט העליון

רע"ב 561/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבים: 1. שירות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד בעת"א 27518-08-18 שניתנה ביום
25.12.2018 על ידי כבוד השופט ח' טרסי

בשם המבקש: עו"ד יערה רשף

בשם המשיבים: עו"ד ענת גולדשטיין

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (השופט ח' טרסי) בעת"א 27518-08-18 מיום 25.12.2018 בגדרו נדחתה עתירתו של המבקש נגד המשיב 1 (להלן: המשיב), אשר סירב לשלבו בסבב חופשות.

2. ביום 22.1.2003 הרשיע בית המשפט המחוזי בחיפה את המבקש ברצח ובעבירות נוספות, והשית עליו עונש של מאסר עולם. בשנת 2014 נקצב עונשו ל-30 שנות מאסר. מועד שחרורו הצפוי לאחר ריצוי מלוא עונש המאסר הוא 8.1.2031. במשך שנים רבות שהה המבקש במאסר במסגרת הפרדה, עד לשנת 2016.

3. ביום 3.4.2017, לאחר דיון שקיימה בעניין בקשת המבקש לשלבו בסבב חופשות, המליצה ועדת אסיר עולם לחופשה ראשונה (להלן: הוועדה), שלא להוציאו לחופשה שכן "טרם בשלו התנאים לשילוב האסיר בסבב חופשות". בהחלטה צוין כי:

"מהאבחון עולה כי הינו בעל מסוכנות בינונית וממצאי האבחון מצביעים על אדם בעל דימוי עצמי ותחושת מסוגלות לא יציבים המאופיין בהתנהגות אלימה ואימפולסיבית. מבחינה מודיעינית בעל חמ"ן שלילי רב כולל מהעת האחרונה וכן הפרת משמעת. נראה כי טרם חל שינוי משמעותי שיאפשר מתן אמון בו בעת יציאה לחופשה, נראה כי על האסיר להמשיך ולהעמיק בתהליך הטיפול".

4. ביום 19.6.2017 הגיש המבקש עתירה לבית המשפט קמא, בגדרה הלין על החלטת המשיב שלא לשחררו לחופשות (עת"א 42374-06-17). בהחלטתו מיום 15.4.2018, לאחר שמיעת טענות הצדדים, דחה בית המשפט (השופטת מ' ברנט) את העתירה, תוך שצייין כך:

"עיקר התנגדות המשיב מבוססת על המידע המודיעיני כמו גם על האבחון הפסיכולוגי. המידע המודיעיני מצביע בעיקרו על כוונות פגיעה ..., וכן התנהלות שלילית רציפה ואף לאחרונה. ... בנסיבות אלו החלטת המשיב לעת הזו הינה החלטה סבירה".

בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי "ככל שלא יהיה מידע מודיעיני בחודשים הקרובים, מתבקשת ועדת אסירי עולם להתכנס בחדש ספטמבר 2018 ולבחון את עניינו של העותר פעם נוספת".

5. בהתאם להוראת בית המשפט, שבה והתכנסה הוועדה ביום 4.10.2018 והמליצה גם הפעם שלא לאשר את הוצאתו של המבקש לחופשה. בסיכום הדיון נכתב כי:

"ניכר שינוי משמעותי בתפקודו והתנהגותו בין כתלי הכלא. האסיר שוהה באגף נ"ס ומועסק באופן יציב ורציף. עם זאת, אין די בכך ואין באפשרותנו לשלול מסוכנותו בחופשות על סמך תהליכים ראשוניים אלו. אנו סבורים כי עליו להמשיך ולהעמיק בתהליך טיפולי, מה גם שהאסיר מועמד להשתלב במחלקת אלימות העתידה להיפתח בקרוב בביס"ר השרון. האמור נתמך גם עפ"י האבחון הפסיכולוגי. לאור האמור, טרם בשלה העת להמליץ על הוצאתו לחופשה".

6. העותר הגיש פעם נוספת עתירה לבית המשפט קמא, בה טען כי יש לפרש את החלטתו הקודמת של בית המשפט בעניינו כך שדי יהיה בהסרת המניעה המודיעינית, גם ללא שינוי טיפולי משמעותי, כדי להצדיק את שילובו בסבב חופשות.

7. בפסק דינו מיום 25.12.2018 דחה בית המשפט קמא (השופט ח' טרטי) פרשנות זו של המבקש, תוך שקבע כי:

”בית המשפט, לו סבר כי הקושי קיים רק בהיבט המודיעיני, יכול היה להורות כפי שנעשה במקרים אחרים ... כי ככל שלא יפתחו מידעים חדשים ישולב העותר [המבקש – י' א'] בסבב חופשות. בית המשפט לא עשה כן אלא רק הורה על כינוס מחודש של ועדת אסירי עולם. המשיבים פעלו בהתאם, ואת העתירה יש לבחון לגופה.”

בית המשפט בחן את פרוטוקול הדיון של הוועדה מיום 4.10.2018, את האבחון הפסיכולוגי שנערך למבקש בחודש דצמבר 2017 ואת התייחסות ראש ענף הפסיכיאטריה מיום 3.12.2018 בעניינו של המבקש. לנוכח הערכת גורמי הטיפול כי מסוכנותו של המבקש היא בינונית, וכי הוא נמצא בראשיתו של הליך טיפול, כמו גם לנוכח חומרת העבירה שהורשע בה ויתרת תקופת המאסר שעליו לרצות, קבע בית המשפט כי החלטת הוועדה שלא להמליץ על חופשות היא סבירה ואין להתערב בה.

לצד זאת נקבע כי:

”ככל שאכן יתקדם העותר במעלה הקבוצות הטיפוליות ויחול שינוי ממשי במצבו על פי התרשמות גורמי הטיפול, ניתן ואף ראוי לערוך בעניינו אבחון פסיכולוגי מחודש אף בטרם יחלפו 3 שנים מהאבחון הקודם.”

8. כנגד החלטה זו הגיש המבקש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, ומכאן הבקשה שלפניי.

9. בבקשה נטען כי ההחלטה שלא לאשר את יציאתו של המבקש לחופשות לוקה בחוסר סבירות קיצוני, שכן היא אינה מביאה בחשבון את "תרומתו הנכבדה למדינת ישראל" במסגרת העסקתו בעבר כמדובב.

לטענת המבקש, במקרה אחד בעת שהותו במאסר הוא דיווח על מידע שהגיע לידיו בדבר כוונה עתידית לביצוע פיגוע, דיווח אשר לא זכה להתייחסות, ובסופו של

דבר בוצע הפיגוע שגרם לאבדות רבות בנפש. לשיטתו, המשיב "החל להתנכל" לו, לאחר שדו"ח מבקר המדינה קבע כי "קיים כשל מערכתי בנוגע להערכות המקור וסיווג הידיעות", כמצוטט על ידי המבקש.

בהקשר זה נטען עוד כי "עניין זה חורג מענייני הפרטי [של המבקש – י' א'] כי אם מדובר בסוגיה עקרונית הנוגעת למשקל שיש לייחס לתרומתם של אסירים המסייעים באופן שוטף למדינה ביחס לטובות הנאה שניתנות או נשללות מהם בעת המאסר".

המבקש הוסיף וטען, כי שגה בית המשפט קמא כשהעניק משקל בכורה ל"שורה התחתונה" של האבחון הפסיכולוגי, לפיה הערכת מסוכנותו בינונית, והתעלם מתוכן האבחון כולו, שמלמד, לשיטתו, על כבדת הדרך ועל "תהליך העומק" שעבר. גם בהקשר זה נטען כי "הדבר חורג מענייני הפרטי שכן יש לכך השלכה על כלל האסירים שחוות הדעת שלהם נבחנות על ידי בית המשפט".

10. המשיבים טענו, מנגד, כי יש לדחות את הבקשה על הסף, שכן היא עוסקת בנסיבותיו האישיות של המבקש ואינה מעלה שאלה משפטית עקרונית, וכי יש לדחותה גם לגופה, שכן אין עילה להתערבות בהחלטות הגורמים המוסמכים בעניין יציאתם של אסירים לחופשות. בהקשר זה הדגישו המשיבים כי הוועדה שקלה את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, וכי על אף שהכירה בכבדת הדרך שעבר המבקש, החליטה כי הוא אינו בשל ליציאה לחופשה ראשונה.

11. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בתגובת המשיבים, שוכנעתי כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא, כי רשות ערעור על החלטה של בית המשפט לעניינים מינהליים בעתירת אסיר לא תינתן אלא במקרים שבהם עולה סוגיה משפטית בעלת חשיבות כללית (ראו: רע"ב 7/17 וייל נ' מדינת ישראל (26.6.1986); רע"ב 3863/18 ניסימוב נ' נציבת בתי הסוהר (17.5.2018)). חרף ניסיונו של המבקש לשוות לבקשתו היבט עקרוני החורג מענייני הפרטני, הלכה למעשה לא מעלה הבקשה שאלה המצדיקה את התערבותו של בית המשפט זה. די בכך כדי להצדיק את דחיית הבקשה.

12. אף לגופו של עניין לא מצאתי כי נפל פגם בפסק דינו של בית המשפט קמא. נוסחם של סעיף 36(א) לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, ותקנה 19 לתקנות בתי הסוהר, התשל"ח-1978 מלמדים כי יציאה לחופשה אינה זכות מוקנית של

אסירים, אלא פריבילגיה הניתנת להם על פי שיקול דעתו של מנהל בית הסוהר (ראו גם: רע"ב 5539/18 אברהם לב נ' שירות בתי הסוהר מחלקת זימונים (25.9.2018)).

בנסיבות העניין, בקשתו של המבקש נבחנה על-ידי המשיב ועל-ידי בית המשפט קמא, לאחר שהובאו בפניהם מכלול השיקולים הרלוונטיים, ובכלל זה הערכות הגורמים הטיפוליים, והוחלט שלא לאפשר בשלב זה את השתלבותו בסבב חופשות.

לאחר שעיינתי אף אני באבחון הפסיכולוגי בעניינו של המבקש מיום 24.12.2017, אשר צורף לבקשה, ולנוכח חומרת העבירה שהורשע בה המבקש, שוכנעתי כי ההחלטה שלא לאפשר למבקש השתלבות בסבב חופשות הינה סבירה, וניתנה לאחר איזון בין השיקולים השונים הצריכים לעניין. משכך לא מצאתי הצדקה להתערב בה.

13. אשר לטענת המבקש בדבר תרומתו למדינת ישראל ובדבר השפעתו השלילית של דו"ח הביקורת של מבקר המדינה על החלטת המשיב בעניינו, מצאתי טעם בעמדת המשיבים לפיה טענות אלו לא עלו בפני בית המשפט קמא בהתייחס לבקשתו הנוכחית ליציאה לסבב חופשות, ועל כן אין להידרש להן במסגרת בקשת רשות ערעור.

14. יוער, כי ככל שיתמיד המבקש בהליך הטיפולי ויימנע ממעורבות שלילית, יש להניח כי הדברים יישקלו לגופם על-ידי הגורם המוסמך לצורך קבלת החלטה מחודשת בעניינו, כאמור בסעיף 39 לתגובת המשיבים.

15. הבקשה נדחת אפוא.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ט (21.2.2019).

ש פ ט